

Община Малко Търново

ЦЕЛЕВА ПРОГРАМА за енергийна ефективност

1 ОБЩИНСКА ПОЛИТИКА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

1.1 ЦЕЛ

Активизиране на държавната политика по ЕЕ на общинско ниво, съобразно специфичната ситуация във всяка община.

В съответствие с чл.10 от ЗЕЕ държавната политика по ЕЕ се осъществява въз основа на **национални дългосрочни и краткосрочни програми**, приети от МС.

Целите на общинската програма са формулирани в следните документи

- Енергийна стратегия на България;
- Закон за енергийната ефективност;
- Управленската програма на Правителството на Република България;
- Национален план за действие по промените в климата;
- Национална дългосрочна програма по енергийна ефективност 2005-2015;
- Национална краткосрочна програма по енергийна ефективност 2005-2007;
- Стратегия за финансиране изолациите на сгради за постигане на енергийна ефективност, приета с протокол 28/14.07.2005 и план програма за изпълнението и.

Общината разполага със значителни резерви за повишаване на енергийната ефективност. Основният енергиен потенциал на община

Малко Търново от растителна биомаса е съсредоточен в горските масиви, които заемат над $\frac{3}{4}$ от общата площ. Общата площ на общината възлиза на 788 380 дка; 22.8% - 180 000 дка са селскостопански земи, а 600 000 дка (76.1%) – горски площи.

За дефиниране на наличните резерви и необходимите инвестиционни и организационни мерки е важно да се извърши детайлно енергийно обследване на най- енергоемките обекти.

Главна цел на целевата програма за енергийна ефективност е прилагането на оптимален вариант от мерки за енергийна ефективност в

средносрочен период и постигането на максимални икономически, социални и екологични резултати:

- анализиране възможностите за използването на алтернативни енергоизточници и разработването на конкретни енергийни проекти.
- насърчаване на неправителствените организации, обществените структури и държавните органи в интерес на местното население да участват, чрез обществени инициативи и законодателна дейност в изграждането на колективните енергийни дружества по места в община Малко Търново
- насърчаване на населението да извърши топлоизолационни мерки на сградите, в които живее, за да се постигне енергоспестяващ ефект и намаляване на разходите за отопление.
- периодично извършване на ефективни дейности за опазване на горските масиви от посегателства, пожари и подобряване на здравословното състояние на горите.

1.2 ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ И БАРИЕРИ

Текущото състояние на ЕЕ в общината не се различава от това в страната като цяло. Основните причините за високата енергоемкост на нашата икономика са: **наследена енергоинтензивна структура**; морално остарели технологии; неблагоприятен енергиен баланс на домакинствата и други.

Някои пречки при реализацията на целенасочени действия за ЕЕ са:

- липса на стимули за рационално енергопотребление;
- **недостатъчна осведоменост на потребителите** за възможностите за намаляване на консумацията;

- недостатъчната институционална база; затруднен достъп до инвестиции по проектите за ЕЕ и други.)
- сравнително високи цени на новите енерго икономични материали

В енергийния сектор община Малко Търново, като всички други общини, играе ролята на потребител на енергия. Тази функция е тясно свързана със задълженията на общината да осигурява енергия за всички общински обекти: административни сгради и прилежащото ѝ оборудване и улично осветление. Това води до значително оскъпяване на издръжката на тези заведения и намалява ефективността при изразходване на общинския бюджет, който е силно рестриктивен. Ефективността на потреблението е ниска както по отношение на използването на енергията, така и по отношение на равнищата на комфорт. Пряко от бюджета се финансират разходи за енергия на:

- \ Административна сграда – 1бр.;
- \ Училища – 3 бр;
- \ Обединени и целодневни детски заведения – 3 бр;
- \ Младежки дом- 1
- \ Болница – 1р.;
- \ Спортна зала - 1
- \ Здравни служби – 2бр.;
- \ Дневен център за възрастни и инвалиди - 1
- \ Читалища – 3бр.;

В повечето административни учреждения и социални заведения се използват локални отоплителни системи с парни или водогрейни котли, печки с твърдо гориво (дърва) и електрически радиатори.

Благодарение на значителните горски площи, използването на дърва за отопление е преобладаващо за всички селища на общината. Добивът на дърва за огрев варира в границите 6-6 500 м³ на година, като около 10 % от това количество е вършина.

Не навсякъде обаче за отопление са използвани предимно дърва.

В същото време състоянието на сградите, оборудването и инсталациите в общинските обекти обуславя значителен потенциал за повишаване на енергийната ефективност. Основните причини, които водят до проблеми, свързани с ефективното използване на енергията в тях, са:

- \ амортизирани отоплителни инсталации и котли в сградите, собственост на общината;
- \ лошо физическо състояние на сградните обвивки – еднокатна, неуплътнена и повредена дограма, лоша изолация, течове и др.
- \ осветление на сградите с енергоемки светлоизточници;

-) основната част от уличното осветление е с амортизирани осветителни тела, комплектувани с живачни лампи със значителна инсталирана мощност.

Чрез енергийно ефективна реконструкция и обновяване на обектите и инсталациите могат да се постигнат значителни икономии, както и подобряване на комфорта в тях до нормативно определените равнища. Общината има възможност да провежда и мерки, насочени към използване на слънчева енергия, предвид големия брой слънчеви дни на територията на общината.

Най-същественото перо в общинския бюджет са разходите за улично осветление. За 2005 год. те са в размер на 22 372 лв, а в края на 2006 год. разходите са увеличени почти два пъти. Уличното осветление в град Малко Търново и селата в общината се осъществява с осветителни тела, в които са монтирани живачни лампи с високо налягане с мощност 400W, 250W, и 125W, които са морално и физически амортизирани. Тези светлоизточници са неикономични, тъй като се характеризират с много нисък коефициент на полезно действие. Включването и изключването се извършва с помощта на ръчно регулируеми часовници, които сработват с известно закъснение и по този начин се увеличава времето на работа на системата. Експлоатиращото до скоро електроразпределително предприятие не винаги е извършвало навреме необходимите ремонти и периодичната поддръжка на осветителните тела и не е подменяло редовно изгорелите светлинни източници. Това допълнително намалява броя на работещите тела. Поддръжката на уличното осветление се извършва от общинска група, която през настоящата година е подменила около 300 бр. светлинни източници на територията на общината.

Тъй като все още на територията на община Малко Търново не е извършено предаването на мрежите и съоръженията на енергийната инфраструктура, общината не може да влага средства в чужда собственост, на практика се блокират усилията ни за въвеждане на мерки за енергийна ефективност в уличното осветление и съответно да изпълняват отговорностите си за осигуряване на нормално външно осветление.

1.3 ПОТЕНЦИАЛ

В общината са регистрирани общо 3 966 абонати, от които 308 (7.8%) са от обществения и социалния сектор и 3 658 (92.2%) са от битовия сектор. Преобладаващата част от абонатите са концентрирани в общинския център – 62% за обществения сектор и 50% от битовите потребители. Другото населено място, където са съсредоточени повече абонати е с. Граматиково – 13.6% от битовия сектор и 9.7% от обществения сектор.

	MWh			
	2003г.		2004г.	
	Община М.Търново		Община М. Търново	
Потребление на ел. енергия				
Битов сектор	4 063	3 047	3 225	2 284
Обществен сектор	3 435	3 121	3 986	3 625
Общо	7 498	6 169	7 211	5 909
Средна консумация				
<u>За един месец</u>				
Битов сектор	338.6	253.9	268.8	190.3
Обществен сектор	286.3	260.1	332.1	302.1
<u>За един абонат</u>				
Битов сектор	1.11	1.66	0.88	1.25
Обществен сектор	11.2	16.3	12.9	18.9

Констатираната намалена средна консумация на битовите потребители през последните две години е показател за самоограничаване от страна на домакинствата, тъй като нормалната тенденция е за постоянно плавно нарастване на потреблението на електрическа енергия, свързано с разширяване на спектъра на използваните домакински уреди с електрическо захранване, способстващо за повишаване на жизнения стандарт на населението.

В Община Малко Търново няма централно топлофицирани селища. Отоплението на домакинствата в преобладаващата си част се осъществява с печки с твърдо гориво (предимно с дърва), малка част от абонатите се отопляват с електроенергия.

Възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) са един местен ресурс, който може да намали зависимостта от внос, да облекчи изпълненията на задълженията по опазване на околната среда и да допринесе за по-висока трудова заетост. При това много от ВЕИ (биомаса – от растителен и животински произход, слънчева енергия и други) са със значителен ресурсен, технически и икономически потенциал. Въпреки това те се използват недостатъчно и имат малък дял в общото енергопотребление. Общината попада изцяло на територията на Природен парк “Странджа”, което не позволява направата на водни и вятърни централи.

От изключително важно значение е и извършването на топлоизолационни мерки /саниране/ на сградите, за да се постигне енергоспестяващ ефект и намаляване на разходите за отопление. В тази връзка общината предприе мерки за саниране на част от общинските сгради, които бяха в лошо общо състояние и изразходваха много средства за отопление през зимния сезон. През изминалата година беше сменена

дограмата на сградата на СОУ „Васил Левски” с PVC и част на читалището в гр. Малко Търново. Вече от няколко години са подменени котлите /от течно на твърдо гориво/ за парните инсталации в сградите на Общинска администрация, Общинска болница, Читалище „Просвета” М. Търново, което доведе до рязко намаляване на разходите на ел. енергия.

1.4 ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ ЗА ПРОЕКТИ И МЕРКИ ПО ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

1.4.1 Индустрия

Индустрията продължава да има най-голям дял в Крайното енергийно потребление (39%) и създава около 26% от БВП на страната. Най-големи енергийни консуматори са **химическата промишленост, черната металургия и производството на изделия от неметални минерални суровини**. Същите на територията на Община Малко Търново не са развити.

1.4.2 Услуги

Улично осветление

Разходите на общината за улично осветление непрекъснато нарастват. Преобладаващата част от осветителните тела са морално остарели и не могат да покрият нормативните критерии за осветеност на уличното платно.

Необходимо е да се извърши модернизация на уличното осветление

в:

- гр. Малко Търново
- с. Звездец
- с. Граматиково
- с. Заберново
- с. Визица
- с. Калово
- с. Бяла вода
- с. Младежко
- с. Евренозово
- с. Близнак
- с. Бръшлян
- с. Стоилово
- с. Сливарово,

в резултат на която да се извърши подмяна на неефективните осветителни тела и да се усъвършенства тяхното управление, като по този начин разходите за уличното осветление биха могли да се намалят на половина.

Мерките по ЕЕ в бита могат да доведат до намаление на енергопотреблението с около **15%**.

14.3 Сграден фонд

В част от сградите на общинска администрация Малко Търново са изпълнени или в процес на изпълнение частични ремонти, които след осигуряване на финансиране трябва да продължат и през следващите години. В над 90% от съществуващия сграден фонд са без топлоизолация. Топлинните загуби през прозорците и балконски врати достигат до 50% от общите топлинни загуби на сградите.

В началото на годината общината извърши детайлно обследване на две от сградите общинска собственост с ефективна площ над 1000 кв.м., които подлежат на задължително обследване за енергийна ефективност и сертифициране съгласно Закона за енергийната ефективност.

Това са сградите на:

- СОУ „Васил Левски” гр. Малко Търново
- “СБДПЛ” ЕООД гр. Малко Търново

Другите сгради, които подлежат на задължително обследване за енергийна ефективност са:

- Читалище „Просвета” гр. Малко Търново
- Обединено детско заведение „Юрий Гагарин” гр. Малко Търново
- Базата на “Зеленото училище”
- Младежки дом гр. Малко Търново
- ДВПР с. Заберново,

Останалите са сгради с площ под 1000 кв.м.:

- Читалище с. Звездец
- Здравна служба с. Граматиково
- Здравна служба с. Звездец
- Общинска администрация на ул. ”Малкотърновска комуна” №3
- Общинска администрация на ул. ”България”
- Информационен център

От решаващо значение за успешното и срочно изпълнение на необходимите мерки са възможностите за финансовото им осигуряване.

Този сграден фонд ще съществува дълго и е необходимо да се вземат мерки за възстановяването му, ако за всеки конкретен случай това е икономически оправдано.

Подобряването на топлоизолацията, модернизиранието на отоплителните инсталации, използването на слънчева енергия и т.н. могат да намалят енергопотреблението в стария сграден фонд с около **50%**.

1.4.4 В община Малко Търново няма системи за централизирано топлоснабдяване.

1.4.3 Транспорт

В този сектор трябва да се обърне специално внимание на:

- обновяването на транспортния парк (особено този на обществения транспорт);
- подобряване на инфраструктурата

Няма поставени количествени цели за намаление на енергоемкостта на транспорта в одобрените правителствени документи, но трябва да се има предвид, че транспортът има дял от 24% за 2002 год. в Крайното енергийно потребление с тенденция към нарастване

Необходимо е да се извърши подобряване на експлоатационните условия на транспортната инфраструктура с оглед повишаване енергийната ефективност.

1.5 ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

Предварителният анализ показва, че е необходимо да се организират структури, отговорни за политиката за ЕЕ на общинско ниво. Такива структури, във връзка със задълженията на общински администрации (чл.8 и чл.9 ал.1 и ал.2, чл.10 ал.5, чл.11 от ЗЕЕ), са **общинските съвети по ЕЕ**. Те ще бъдат структурирани от целево определени със заповед звена в структурата на общинските съвети и ще се състоят от 2-3 експерти.

В общината структурата, работеща в областта на ЕЕ е Дирекция “Специализирана администрация”.

1.5.1 Обучение и информиране

Основна пречка за ефикасното провеждане на политиката по ЕЕ е ниската степен на информиране. В тази сфера трябва да се организира:

- **обучение** по енергиен мениджмънт на служители от общинските администрации, работещи в областта на ЕЕ;
- изграждане на общински **информационни центрове**, които да провеждат периодични информационни кампании относно възможностите за намаляване енергопотреблението, както и да дават **консултации** по въпросите на ЕЕ и ВЕИ;
- по-добро **взаимодействие** между национални, областни и общински структури и организации.

1.5.2 Нормативни и регулаторни средства.

Част от държавната политика по ЕЕ са и задължителните обследвания на енергоемки обекти с годишно потребление над граници, определени в наредба за обследване за енергийна ефективност (чл.17 от ЗЕЕ). Съгласно чл.16 ал.2 от ЗЕЕ на задължителното сертифициране подлежат сгради – държавна или общинска собственост - в експлоатация, с обща полезна (разгъната) площ над 1000 кв. м. За изпълнение на дейностите за подобряване на ЕЕ се осъществява контрол, в съответствие с глава V от ЗЕЕ.

2. ФИНАНСИРАНЕ НА ЦЕЛЕВИ ПРОГРАМИ ПО ЕЕ

В момента общините не разполагат със собствени финансови средства за инвестиции в проекти по ЕЕ. А в интерес е да реализира подобни проекти, тъй като се изразходват значителни средства от бюджета за енергийни ресурси. Реализирането на подобни проекти не само ще облекчи общинския бюджет, но и ще доведе до повишаване на благосъстоянието на жителите на общината. Те са атрактивни и изгодни, тъй като генерират енергоспестяващи ефекти, а не разходи. При реализирането на проекти за подобряване на енергийната ефективност няма дълги периоди на строителство и средствата започват да се възстановяват веднага след влагането им. Инвестирането в енергийната ефективност не е самоцел, а средство за намаляване на разходите, подобряване националната конкурентноспособност, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда, както и средство за борба с бедността и създаване на допълнителна заетост.

По долу са посочени начините за осигуряване на финансиране на проекти по ЕЕ.

2.1 Фонд “Енергийна ефективност”

По силата на Закона за енергийна ефективност се създава фонд “Енергийна ефективност” (глава IV от ЗЕЕ). Фондът управлява финансовите средства, предоставени за инвестиционни проекти за развитие на ЕЕ, съобразно с приоритетите, заложили в краткосрочните и дългосрочните програми по ЕЕ, приети от Министерския съвет (чл.23 ал.1 от ЗЕЕ). Средствата на фонда следва да се разходват за **възмездно финансиране** на проекти за развитие на ЕЕ и гаранционна дейност по кредити от финансово-кредитни институции (чл.26 от ЗЕЕ). Фондът може да предоставя нисколихвени кредити за проекти в публичния и частния сектори и да осигурява гаранции на инвестициите

2.2 ПРОГРАМИ, ФОНДОВЕ

Цялостно или частично финансиране на инвестиционните програми може да бъде осигурено чрез национални или чужди фондове и международни програми. По-важните националните фондове и програми, които предлагат възможности за кредитно или безвъзмездно финансиране на проекти за ЕЕ са:

- Фонд „Енергийна ефективност“;
- Предприятие за управление на дейностите за опазване на околната среда;
- Държавен фонд “Земеделие”;
- Национален доверителен екофонд и други.

Програми, чрез които може да се получи безвъзмездна финансова помощ или ко-финансиране за изпълнение на проекти за ЕЕ са стартиращите Оперативни програми и Програмата за развитие на селските райони.

Инвестиции за изпълнение на проекти могат да бъдат осигурени и чрез Програмата на правителството на Япония за отпускане на безвъзмездна помощ.

Съгласно изискванията на чл.11, ал.2 от ЗЕЕ за изпълнението на целевата годишна програма за осъществяване на мерките по ЕЕ, Община Малко Търново предвижда средства за финансиране от републиканския бюджет за 2008г. и общински средства до 10% от стойността на разчетите за финансиране.

3. НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПРОВЕЖДАНАТА ПОЛИТИКА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ В ОТРАСЪЛА.

Наблюдението на общинските програми се извършва от общинските съвети по ЕЕ. За успешното реализиране на политиката по ЕЕ е необходимо да се наблюдава изпълнението на инвестиционните програми и да се прави периодична оценка на постигнатите резултати. Обективната оценка на изпълнението на програмите за ЕЕ изисква да се прави съпоставка между вложените финансови средства и постигнати резултати.

За целта е необходимо в общинските съвети по ЕЕ да се докладва информацията относно:

- оптимизиране на обема и повишаване достоверността на набираната статистическа информация ;
- създаване и поддържане на информационна система за състоянието на ЕЕ в областта/общината ;
- резултати от изпълнението и ефектите от програмите по ЕЕ в областта/ общината.

Мониторингът и оценката на заложените мерки не би бил ефективен без приноса на заложените в държавния бюджет средства.

В съответствие със Закона за енергийната ефективност, ще се изготви отчет с оценка на приложените мерки.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

При пълна реализация на програмата чрез енергийноэффективна реконструкция и обновяване на обектите и инсталациите могат да се постигнат значителни спестявания на горива и енергия, както и подобряване на комфорта в тях до нормативно определените равнища.

Усилията в посока на надеждно и съобразено с изискванията на околната среда енергоснабдяване ще са успешни, само ако са придружени от мерки за оползотворяване на високия потенциал за енергийна ефективност. В резултат на което ще се получи:

1) Намаляване на разходите за енергия на общината с 10 %.

2) Подобряване на качеството на общинските енергийни услуги, като се постигнат и постоянно се поддържат нормативните изисквания за осветеност и температурен режим в общинските сгради и за осветеност при уличното осветление.

3) Намаляване на вредните емисии на парникови газове със 17 %.

Изготвянето на набелязаните общински програми е задължителна част от държавната политика по ЕЕ и налага участието на съответните регионални и местни структури. Разработването им и изпълнението на предвидените в тях проекти е част от регионалната политиката за устойчиво развитие. Мерките по ЕЕ ускоряват икономическия растеж, подпомагат опазването на околната среда, повишават жизнения стандарт на населението в съответния регион и т.н.

ОБЩИНА МАЛКО ТЪРНОВО

ул. "Малкотърновска комуна" № 3
тел. 05952 / 20 27 ; факс 05952 / 21 78

ДО
ОБЛАСТНИЯ УПРАВИТЕЛ
НА ОБЛАСТ С АДМИНИСТРАТИВЕН
ЦЕНТЪР ГР. БУРГАС

На Ваш № 91 08-15/03.04.2007г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ,

Приложено Ви изпращаме Целева програма за енергийна ефективност за 2008г. на Община Малко Търново на магнитен и хартиен носител.

Приложение: целева програма за ЕЕ – 1 бр.

Списък на проектите в целевата програма за ЕЕ за 2008г. – 1бр.

ад/

КМЕТ:.....

/ИВАН ИВАНОВ/